

במעגלי ספר

בהוצאת המרכז לתרבות והסברה וב-
שותפות עם התאחדות הוצאות הספרים
העבריות התחיל לצאת „קונטרס ביב“
ליוגרפי חדשי, שבו נרשמים הספרים
העבריים החדשים שהופיעו במדינת יש-
ראל. קונטרס זה נערך בידי ראובן לוי
והוא בא במקום רשימת הספרים העב-
ריים החדשים „תוספת ליד לקורא“ ש-
נפסקה הופעתה. הגליון הראשון של ה-
„קונטרס“ הופיע בחודש ניסן תשי״א.

*
מדריך לכתבי־עת ישראלים, מס' 1,
בעברית ובאנגלית יצא לאור בירושלים
בידי „סוכנות להחמת עתונים“ (סל״ע).
המדריך מכיל שלשה פרקים: א) כת-
בי־עת רשמיים היוצאים בידי הממשלה;
ב) כתבי־עת הסוכנות ומוסדות לאומי-
יים (אחרים); ג) רשימה כללית של כת-
בי־עת ישראלים.

*
בכרך השמיני של „אנציקלופדיה יר-
דאיקה קסטלנה“, שהופיע לפני זמן ק-
צר, נדפסה רשימת העתונות היהודית
לארצותיה. היא כוללת רשימת עתוני
מדינת ישראל שהופיעו בשנת 1950.

*
המרכז לתרבות והסברה קיבל על
עצמו להוציא לאור חיבור ביבליוגרפי-
שימושי מקיף לידעת הארץ ותולדות
ארץ־ישראל, מאת ג. קרסל. הספר יכיל
את החומר הענייני בעברית מהימים ה-
קדומים עד לימי ייסוד פתח־תקוה ועד
ליית הביבליויים, שנתפרסם עד שנת
תשי״א.

*
בספרו של מרדכי דוב יודלביץ „ט-
בריה“ (ירושלים, מוסד הרב קוק, תשי״)
נדפסה רשימה של חכמי טבריה.

*
בהוצאת מוסד הרב קוק והוצאת מח-
ברות לספרות הופיע בצורה הדורה חי-
בורו של נפתלי בן־מנחם „כתבי רבי
משה חיים לוצאטו: רשימה ביבליוגרא-
פית של ספרי דפוס וכתבי יד“. הביב-
ליוגרפיה מכילה 296 ערכים, מהם 263
ספרי דפוס, 33 כתבי־יד.

*
בניירורק הופיעה באנגלית ביבליוג-
רפיה של משה הס, מאת אדמונד זיל-
בנר, המכילה 396 ערכים. היא נדפסה
במכונת הכפלה.

*
הרבעון הפילוסופי „עיון“ הוציא חר-
ברת מיוחדת „לזכרו של יצחק (יוליוס)

המכון הביבליוגרפי של אגודת ה-
סופרים העבריים התחיל בפברואר ש״ז
בעבודתו. תפקידו של המוסד הוא ריי-
שום ביבליוגרפי של עבודת הסופרים
והחיבורים עליהם, וכן איסוף חומר מאת
סופרים ועל סופרים. הוחל כבר בריי-
שום מפורט של העתונות הספרותית ה-
עברית מ„השלוח“ ואילך. בתכנית המ-
כון לרשום כל סוגי היצירה העברית
שהופיעו בעתונות העברית מראשית ק-
יום. עם העברתו העתידה של המכון
לדירה קבועה מקוים לפתחו לקהל הר-
חב ולהעמיד לרשות המעוניינים את
הכרטיסיה הביבליוגרפית הנערכת כעת
וכן את הספריה השימושית, החומר ה-
ארכיוני והעובנות הספרותיים.

ועד אגודת הסופרים מינה ועד־מנהל
למכון: אשר ברש יו״ר, אברהם יערי,
ישראל כהן, יצחק למדן, דוב סדן, ברוך
שוחטמן, ג. קרסל מנהל. כתובת המכון:
ת. ד. 4151, תל־אביב.

*
הופיע הכרך השלישי של „האנציק-
לופדיה העברית“ שבהוצאת „מסדה“.
הוא כולל את הערכים „איסט—לינדון
—אמנות“.

*
בהוצאת „יזרעאל“ מופיעה „אנציק-
לופדיה כללית יזרעאל“ עד עתה הופי-
עו שלשה כרכים המכילים את האותיות
א—ז.

*
נעשות הכנות להוצאת „אנציקלו-
פדיה של גלויות“ ספרי־זכרון לארצות
הגולה וקהילותיה, בעריכת יצחק גרינ-

גוטמן ז"ל" (כרך ב' חוב' א'). בחוברת נדפסה רשימה ביבליוגרפית של "כתבי פרופסור גוטמן משנות 1903—1950". הרשימה חוברה בידי ברוך שוחטמן והיא הופיעה גם כתדפיס מיוחד.

בכרך כ"ו חוב' ג—ד של "קרית ספר" הופיעה "ביבליוגרפיה של כתבי ג. אלון ז"ל" מאת ש. ספראי ובה 43 ערכים. מילואים לביבליוגרפיה זו נדפסו ב"קרית ספר" כרך כ"ז חוב' א'.

רשימה של "שירי רחל (בלובשטיין) בתרגומיהם" נדפסה בתוך "שירת רחל" מהדורה ה' (תל-אביב תשי"א). הרשימה נערכה בארכיון העבודה של ההסתדרות והיא מכילה 75 תרגומים שתורגמו ל-9 שפות ע"י 26 מתרגמים. בספר זה נדפסה גם רשימתו של מנשה רבינא "המוסיקה לשירי רחל".

ספרו של חיים דוב פרידברג על "תולדות הדפוס העברי בפולניה" יצא בתל-אביב במהדורה שניה "מושלמת ומתוקנת". רצוניה על הספר מאת ג. קרסל נדפסה ב"דבר" מיום 3.8.51.

בתוך הקובץ "ארץ-ישראל; מחקרים בידיעת הארץ ועתיקותיה" ספר א' ה' מוקדש לפרופסור משה שובה במלאות לו ששים שנה" נדפסה רשימת כתביו ובה 138 ערכים. הרשימה חוברה בידי ב. שוחטמן.

הספר "בנתיב ההגשמה, לכבוד יוסף וייץ ליובלו הששים" (ירושלים, תשי"ג) מכיל רשימת החיבורים שלו — "רובם ולא כולם".

"ביבליוגרפיה לספרי י. רבקאי (רו' ב'ו)" נדפסה בתוך ספרו "מקרוב ומר" חוק" (תל-אביב, תשי"ג).

בניו יורק הופיע "אוצר אלף-ביתים מימי קדם עד זמננו" מאת ראובן ליה, ובו עשרות דוגמאות של מיני אלף-בית שונים.

בגליון פברואר 1951 של הירחון הניו-יורקי האידי "צוקונפט" נדפסה סקירתו של משה שטרקמן על הספרות הביבליוגרפית האידיית בארצות-הברית.

בכרך 43 של "ייווא בלעטער" הופיעה רשימה על דפוסי החסידים באוקראינה ורוסיה הלבנה וליטא עד שנת 1836, מאת חיים ליברמן, ספרן ספריית הרבי מליובוויטש בניו-יורק.

בידי הלשכה לספרות ותרבות חיפה "היפלפק" ובחסות הליגה לידידות יש-ראל—ברית-המועצות סניף חיפה נערך כה בחודש מאי בהדר הכרמל תערוכה לספר הסובייטי.

בחסות המועצה הבריטית (בריטיש קאונסיל) נערכה בתל אביב תערוכה של הספר האנגלי המצויר משנת 1950.

בהוצאת המחלקה לחינוך ולתרבות בגולה שע"י ההסתדרות הציונית הער למית הופיע בפריס קטלוג של "תערוכת החינוך העברי (ספרים ומכשירים ללימוד ולחינוך)". הקטלוג ערוך לפי הנושאים.

מחלקת החינוך של "אמריקן פדריישן אוף לייבור" (1440 ברודוויי ניו יורק 18) הוציאה רשימה ביבליוגרפית של פרסומים בענין עבודה מאורגנת.

בעיר האוניברסיטאית אן ארבור שב-מדינת מישיגן בארצות הברית נוסד מפעל לצילום מיקרופילמי של עיתונים וכתבי-עת. מחיר המיקרופילם אינו עולה בדרך כלל על מחיר הכריכה של העיתונים. וחשוב מזה החסכון בשטח שממחן הספרייה.

בגרמניה התחילו להדפיס ספרי-יוש ושוטפרייטוד ביבליוגרפיים בצורה מוקטנת בדרך מיקרו-פוטוגרפיה. הספרים מצטמצמים באופן זה לחלק העשירי בערך ממידתם המקורית. ספרים

נתפרסמו באותה שנה בשלשה מיליון
אכסמפלרים. מחוץ לכתבי סטאלין יצאו
לאור ספרי מחברים סובייטיים במספר
גדול, וכן ספרי יסוד למרכסיזם.

*

ה ד י ם

ב"ג'רוזלם פוסט" מיום 3.8.51 נדפסה
בתוספת הספרותית רצנוזיה על "יד ל-
קורא" חוברת ג-ד.

"מיקרו-פוטוגרפיים" אלה נקראים ב-
אמצעות זכוכית מגדלת רגילה.

*

בשנת 1950 הופיעו בבריטניה הגדו-
לה 17.072 ספרים, בארצות הברית
11.022, באיטליה 8,904, באוסטריה 3,788.

*

30 מיליון ספרים ויותר נמכרו בהונ-
גריה במשך שנת 1950, 10 מונים בערך
ממה שנמכר בשנת 1938. כתבי סטאלין